

Студент 2 курсу
фінансового факультету ХНЕУ

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ УКРАЇНИ

Анотація. Розглянуто поняття інвестиційного клімату, проведено аналіз факторів, що впливають на обсяги залучення іноземних інвестицій. Запропоновано заходи щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні.

Аннотация. Рассмотрено понятие инвестиционного климата, проведен анализ факторов, которые влияют на объемы привлечения иностранных инвестиций. Предложены мероприятия по улучшению инвестиционного климата в Украине.

Annotation. The article reviews the concept of investment climate, analyses factors that affect the volumes of foreign investment. Measures for improving the investment climate in Ukraine are determined.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційний клімат, інвестиційна діяльність, іноземні інвестиції.

Одним із домінуючих факторів розвитку України в сучасних умовах є інвестиції. Від ефективності їх використання залежать стан виробництва, рівень технічного оснащення підприємств і можливість розв'язання соціальних та екологічних проблем економіки. Характер інвестиційних процесів, їх інтенсивність та результативність, а також управління ними залежать від інвестиційного клімату, що сформувався в державі. Тож це питання є стратегічним для України.

Інвестиційний клімат розглядався такими провідними економістами, як О. Амоша, І. Бланк, О. Герасимчук, С. Гутеквич, М. Денисенко, О. Завгородня, А. Кузнєцова, М. Мельник, А. Музиченко, Ю. Лукашина, А. Пересада, Л. Рахлин, І. Сазонець, В. Тарасович, О. Яковлева, А. Яценко та ін.

Метою даного дослідження є оцінка інвестиційного клімату України та визначення напрямів його подальшого розвитку.

Інвестиційний клімат – це сукупність політичних, соціально-економічних, фінансових, соціально-культурних, організаційно-правових і географічних факторів, які притаманні певній країні і визначають привабливість її для іноземного інвестора [1].

Проблемі покращення інвестиційного клімату на державному рівні увага приділяється ще з 1991 року. На сьогодні в Україні вже створено правове поле для здійснення інвестиційної діяльності, розроблено законодавство, в якому містяться понад 100 правових і нормативних документів (законів, постанов, указів, положень, інструкцій). У діючому законодавстві існує низка недоліків, пов'язаних з відсутністю регуляційних визначень та меж інвестиційної діяльності: не встановлений кваліфікаційний мінімум іноземних інвестицій, не визначений процес отримання прав власності на землю іноземними інвесторами, не зазначені методи страхування іноземного капіталу тощо. Найгострішими проблемами виступають непрозорість системи реєстрації та можливість викривлення відомостей про акціонерів, розмивання капіталу внаслідок додаткових емісій акцій, блокування проведення зборів акціонерів тощо [2].

Вагомим критерієм привабливості інвестиційного середовища держави є величина державного боргу. Україна є кредитозалежною державою. За станом на початок 2011 року вона потрапила до списку 18 країн, котрим загрожує дефолт. Це пов'язано з тим, що для повернення коштів за своїми зобов'язаннями держава залучає нові джерела, збільшує свої вже існуючі борги. Подібна тенденція до зростання державного боргу свідчить про нерациональність використання інвестованих коштів, оскільки не відбувається процес створення додаткових благ, а отримані кошти використовуються в непродуктивних цілях.

Окрім ВВП як показника економічного зростання та інфляції, стан інвестиційного клімату в Україні також характеризують обсяги інвестицій в основний капітал. Обсяги залучення інвестицій в основний капітал підприємств України у I півріччі 2011 року становлять 65,1 млрд грн, тобто 115,9 % до відповідного періоду 2010 року. Провідними сферами за обсягами залучення інвестицій в основний капітал залишаються: промисловість, операції з нерухомим майном, оренда та надання послуг підприємцям, діяльність транспорту і зв'язку [3].

Негативний міжнародний імідж України склався внаслідок відсутності масових "успішних" інвестиційних історій, які б могли слугувати засобом реклами національного інвестиційного клімату. В останні роки країна стала активно формувати сприятливий інвестиційний імідж через організацію та участь у міжнародних виставках, ярмарках, інвестиційних проектах і т. д. Так, наприклад, Україна приймає Європейський чемпіонат з футболу "Євро-2012".

Отже, за наявних тенденцій пріоритетними напрямками регулювання інвестиційної сфери повинні стати такі, як відхід від експорторієнтованої, боргонакопичувальної моделі економічних відносин, концентрація наявних ресурсів на пріоритетних напрямках розвитку економіки, забезпечення пріоритетного виділення кредитних ресурсів на пільгових умовах рефінансування банкам, які кредитують високоефективні інвестиційні проекти.

Наук. керівн. Мельник В. І.

Література: 1. Мельничук Н. Аналіз інвестиційного клімату в Україні та перспективи його розвитку / Н. Мельничук // Економічний аналіз. – 2011. – № 8. – С. 135–138. 2. Іваночко С. Чинники формування інвестиційного клімату в Україні / С. Іваночко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – № 21. – С. 143–151. 3. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.